

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری مامایی

عنوان :

تبیین مفهوم سلامت باروری – جنسی در زنان مبتلا به نارسایی زودرس تخمدان،
طراحی و روانسنجی ابزار: یک مطالعه ترکیبی اکتشافی

پایان نامه برای دریافت درجه دکتری تخصصی PhD

در

بهداشت باروری

نگارنده:

سمیه موخواه

اساتید راهنما:

دکتر زهرا بهبودی مقدم

دکتر بهزاد قربانی

اساتید مشاور:

دکتر آرمین زارعیان

دکتر سیمین ظفر دوست

چکیده

مقدمه و هدف: نارسایی زودرس تخمدان، یک وضعیت هیپرگنادوتروپیک هیپواستروژنیسم است و شامل تخلیه فولیکول های تخمدان یا اختلال عملکرد فولیکول های تخمدان همراه با قطع خونریزی های قاعدگی در سنین کمتر از ۴۰ سالگی می باشد. بدلیل اینکه تاکنون در هیچ مطالعه ای، ابزاری برای سنجش سلامت باروری- جنسی زنان مبتلا به نارسایی زودرس تخمدان طراحی نشده است، مطالعه ی حاضر با هدف تبیین مفهوم سلامت باروری- جنسی، طراحی و روانسنجی ابزار در زنان مبتلا به نارسایی زودرس تخمدان، انجام شد.

روش کار: مطالعه حاضر یک مطالعه ترکیبی اکتشافی متوالی است. مرحله اول شامل بخش کیفی است. ابتدا با تحلیل محتوای قراردادی و به کمک مصاحبه ی عمیق نیمه ساختار یافته با روش مبتنی بر هدف، مفهوم سلامت باروری- جنسی در ۱۶ نفر از زنان مبتلا به نارسایی زودرس تخمدان مراجعه کننده به واحد ناباروری مرکز تحقیقات سلامت باروری دانشگاه علوم پزشکی تهران، بخش آی وی اف بیمارستان نیکان و پژوهشگاه ابن سینا تبیین شد. تجزیه و تحلیل داده ها با کمک روش ۸ مرحله ای ژانگ و ویلدمونت با نسخه ۱۲ نرم افزار MAXQDA انجام شد. در این بخش نهایتاً گویه های اولیه ابزار با کمک نتایج بخش کیفی و سایر مطالعات استخراج شدند. در مرحله دوم که شامل بخش کمی و طراحی ابزار با روش کلاسیک بود، برای طراحی ابزار از ویژگی های روانسنجی موجود در چک لیست جامع کاسمین (استانداردهای مبتنی بر اجماع برای انتخاب ابزارهای اندازه گیری وضعیت سلامت) استفاده شد. در نتیجه مراحل روانسنجی ابزار شامل روایی (محتوا، صوری، سازه) و پایایی (همسانی درونی و ثبات) انجام شدند.

یافته ها: با توجه به نتایج بخش کیفی مشخص شد مفهوم سلامت باروری و جنسی در زنان دچار نارسایی زودرس تخمدان شامل وضعیتی است که با تهدید سلامت زنان و اثر نا مطلوب بر سلامت جسمی، روانی و جنسی آنان همراه است. در این بخش ۶ طبقه و ۲۲ زیر طبقه استخراج شدند (شامل تهدید سلامت زنانه، آشفتگی روان، هویت زنانه ی مخدوش شده، اختلال در زندگی اجتماعی، اختلال در زندگی مشترک جنسی و تاب آوری). سپس استخر گویه ها شامل ۹۳ گویه تشکیل شد. طی مراحل روایی صوری و محتوا به ۴۱ گویه تقلیل یافت و با این تعداد گویه، پرسشنامه وارد مرحله روایی سازه با تحلیل عاملی اکتشافی شد. در مرحله تحلیل عاملی با شاخص کفایت نمونه گیری (KMO) معادل ۰/۸۳۲ و حداقل بار عاملی ۰/۳۲، ۱۱ گویه حذف و تعداد نهایی گویه ها به ۳۰ مورد رسید. برای تعیین تعداد عامل های سازنده پرسشنامه، از روش های نمودار شن ریزه، ارزش ویژه (مقدار مشخصه) و چرخش (دوران) استفاده شد. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که پرسشنامه سلامت باروری- جنسی زنان مبتلا، دارای ۴ طبقه آشفتگی روان، بی ثباتی در زندگی زناشویی، تهدید سلامت زنان و تاب آوری، است. میزان آلفای کرونباخ این چهار عامل به ترتیب ۰/۹۲۹، ۰/۸۰۵، ۰/۷۶۴، ۰/۷۵۶ و همبستگی درون طبقه ای در آزمون باز آزمون عامل ها به ترتیب ۰/۹۲۹، ۰/۸۰۵، ۰/۷۶۴، ۰/۷۵۶ بود. بعد از اتمام مرحله روایی سازه اثر سقف و کف برای کل پرسشنامه و هر یک از عوامل ارزیابی گردید که در هیچ موردی اثر سقف و کف مشهود نبود. نمره دهی پرسشنامه نیز به روش خطی در طیف لیکرت ۵ قسمتی تعیین گردید.

نتیجه گیری: این مطالعه مفهوم سلامت باروری- جنسی در زنان مبتلا به نارسایی زودرس تخمدان را با تکیه بر تجارب متنوع آنان ارزیابی داد. این نتایج نشان داد مدیریت این بیماران نیازمند یک استراتژی چند رشته ای است. نتیجه ی این مطالعه، طراحی پرسشنامه اختصاصی "سلامت باروری- جنسی در زنان مبتلا به نارسایی زودرس تخمدان" است. این پرسشنامه می تواند برای بهبود مداخله های تیم تخصصی مراکز درمانی در برخورد با این بیماران، موثر باشد.

کلید واژه ها: روانسنجی ابزار، سلامت باروری- جنسی، طراحی ابزار، نارسایی زودرس تخمدان

Teheran University of Medical Sciences

School of Nursing Midwifery

Title:

Explaining the Concept of Sexual-Reproductive Health in Women with Premature Ovarian Insufficiency, Designing, Psychometric Properties of Instrument: An Exploratory Mixed method study

" A dissertation submitted as partial fulfillment of the requirements for Doctor of Philosophy (PhD) Degree"

In

Reproductive Health

By

Somayeh Moukhah

Supervisor (s)

"Dr. Zahra Behboodi Moghadam"

"Dr. Behzad Ghorbani"

Consultant(s)

"Dr. Armin Zareian"

"Dr. Simin Zafardoost"

2021

Abstract:

Objective: Premature ovarian insufficiency (POI) is a hypergonadotropic hypogonadism condition and involves the emptying of the ovarian follicles or dysfunction of the ovarian follicles with cessation of menstrual bleeding at the age of less than 40 years. Considering that no study has ever been designed to measure the sexual-reproductive health (SRH) of women with POI, the present study was performed to explain the concept of SRH, design and psychometrics of instruments in women with POI.

Methods: The present study is a sequential combined exploratory study. The first stage includes a qualitative part. First, the concept of SRH in 16 women with POI that were referred to the infertility unit of the Reproductive Health Research Center of Tehran University of Medical Sciences, IVF ward of Nikan Hospital and Ibn Sina Research Institute was explained by qualitative conventional content analysis and semi-structured in-depth interviews with a purpose-based method. Data analysis was performed based on the method proposed by Zhang and Wildmouth using 8-step method with MAXQDA 12 software. In this section, the basic items of the instrument were finally extracted with the help of the results of the qualitative section and other studies. In the second phase, which consisted of a quantitative section, instrument design with classic method, psychometric properties contained in the comprehensive casmin checklist (consensus-based standards for selecting health measurement instruments) were used to design the instrument. As a result, the psychometric steps of the instrument including validity (face, content, structure) and reliability (internal consistency and stability) were performed.

Results: According to the results of the qualitative section, it was found that the concept of reproductive and sexual health in women with premature ovarian failure includes a situation that is associated with threats to women's health and adverse effects on their physical and mental health. In this section, 6 classes and 22 subclasses were extracted (including threats to women's health, mental disorder, distorted female identity, disruption of social life, disruption of cohabitation and resilience). Then the pool of items consisting of 93 items was formed. During the stages of face and content validity, it was reduced to 41 items and with this number of items, the questionnaire entered the stage of construct validity with exploratory factor analysis. In the factor analysis stage with sampling adequacy index (KMO) equal to 0.832 and minimum factor load of 0.32, 11 items were removed and the final number of items reached 30 items. To determine the number of constituents of the questionnaire, the methods of gravel, eigenvalue (characteristic value) and rotation were used. The results of exploratory factor analysis showed that the Reproductive-Sexual Health Questionnaire of affected women has 4 dimensions of mental disorder, instability in marital life, threat to women's health and resiliency. Cronbach's alpha of these four factors are 0.929, 0.805, 0.764, 0.756 and intra-class correlation in the open test of the factor test 0.929, 0.805, 0.764, 0.756, respectively. At the end of the construct validity stage, the effect of roof and floor was evaluated for the whole questionnaire and each of the factors, but in no case was the effect

of roof and floor evident. The questionnaire was scored by linear method in 5-part Likert scale.

Conclusions: This study introduced the concept of reproductive-sexual health in women with premature ovarian failure based on their diverse experiences. These results showed that the management of these patients requires a multidisciplinary strategy. The result of this study is the production of a specific questionnaire to assess the “sexual- reproductive health of women with POI” (SRH-POI questionnaire). This self-report questionnaire can be effective in improving the interventions of the specialized team of medical centers in dealing with these patients.

Keywords: Primary ovarian insufficiency, Psychometric evaluation, Qualitative Study, Questionnaire development, Sexual- reproductive health